

پروتکل کارآزمایی بالینی مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۳/۲۷

بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر مدل فرایند موازی توسعه داده شده بر رعایت رژیم غذایی مناسب، فاکتورهای کنترل گلیسمیک و پروفایل لیپیدی، در افراد میانسال مبتلا به دیابت نوع 2

چکیده پروتکل

هدف از مطالعه

تأثیر مداخله آموزشی مبتنی بر مدل فرایند موازی توسعه داده شده بر تبعیت از رژیم غذایی مناسب، کنترل گلیسمیک و پروفایل لیپیدی در افراد میانسال مبتلا به دیابت نوع 2

طراحی

یک مطالعه کارآزمایی تصادفی 4 گروهی از نوع "یک سوکور" فاکتوربال میدانی (دارای گروه کنترل) بر روی 88 شرکت کننده طراحی گردید. مراکز به صورت قرعه کشی به گروه های مداخله و کنترل تخصیص تصادفی داده شدند و در هر مرکز، 22 نفر با روش تصادفی ساده به گروه ها وارد شدند. آموزش تغذیه شامل پیام های تشویقی، پیام های تهدیدی و پیام های ترکیبی در مقابل آموزش روتین تغذیه ای بیماران دیابتی به 88 نفر از بیماران 30-59 ساله دیابتی نوع 2 ارائه گردید.

نحوه و محل انجام مطالعه

آموزش تغذیه شامل پیام های تشویقی، پیام های تهدیدی و پیام های ترکیبی در مقابل آموزش روتین تغذیه ای به بیماران دیابتی در شهرستان بوانات برای 3 ماه ارائه گردید تا اثر آن ها بر پایبندی رژیمی و فاکتورهای گلیسمیک و بیوشیمیایی و تن سنجی بررسی گردد. فرد آنالیز کننده از گروه بندی ها مطلع نبود (یک سوکور).

شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود

افراد در محدوده سنی 30 تا 59 سال، مبتلا به دیابت نوع 2 و عدم مصرف انسولین (قند خون ناشتا بالاتر از 125 و قند دوساعته بالاتر از 200 میلی گرم در دسی لیتر)، نداشتن بیماریهای مزمن مثل سرطان و بیماریهای کلیوی و کبدی، مصرف نکردن داروهای خاص، استعمال نکردن دخانیات، پیروی نکردن از رژیم غذایی خاص، عدم بارداری و شیردهی و نداشتن اختلالات ناگهانی قند خون مانند هایپو یا هایپرگلیسمی ناگهانی و خطر ساز،

گروه های مداخله

1- گروه پیام های تشویقی 2- گروه پیام های تهدیدی 3- گروه پیام های ترکیبی 4- گروه کنترل
متغیرهای پیامد اصلی
هموگلوبین A1C، قند خون

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری

اطلاعات ثبت در مرکز

شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: IRCT20230104057040N1
تاریخ تایید ثبت در مرکز: 08-05-2023, 1402/02/18
زمان بندی ثبت: retrospective

آخرین بروز رسانی: 08-05-2023, 1402/02/18

تعداد بروز رسانی ها: 0

تاریخ تایید ثبت در مرکز
2023-05-08, 1402/02/18

اطلاعات تماس ثبت کننده

نام

طیبه دهقان

نام سازمان / نهاد

کشور

جمهوری اسلامی ایران

تلفن

2643 566 917 98+

آدرس ایمیل

dehghant89@yahoo.com

وضعیت بیمار گیری

بیمار گیری تمام شده

منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار

2021-12-22, 1400/10/01

تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار

2022-05-20, 1401/02/30

تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته

2022-01-21, 1400/11/01

تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته

2022-04-19, 1401/01/30

تاریخ خاتمه کارآزمایی

2022-08-21, 1401/05/30

عنوان علمی کارآزمایی

بررسی تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر مدل فرایند موازی توسعه داده شده بر رعایت رژیم غذایی مناسب، فاکتورهای کنترل گلیسمیک و

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

عنوان عمومی کارآزمایی

آموزش تغذیه با مدل فرآیند موازی توسعه یافته در بیماران دیابتی جهت بهبود شاخص‌های کنترل قند خون و چربی خون و تبعیت از رژیم غذایی مناسب

هدف اصلی مطالعه

پیشگیری

شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

افراد در محدوده سنی 30 تا 59 سال (میانسال) مبتلا به دیابت نوع 2 و عدم مصرف انسولین (قند خون ناشتا بالاتر از 125 و قند دوساعته بالاتر از 200 میلی گرم در دسی لیتر) نداشتن بیماریهای مزمن مثل سرطان و بیماریهای کلیوی یا کبدی مصرف نکردن داروهای خاص، استعمال نکردن دخانیات پیروی نکردن از رژیم غذایی خاص عدم بارداری و شیردهی

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

بروز هرگونه بیماری مزمن یا حاد و یا ابتلا به برخی بیماریها مانند بیماریهای کلیوی اختلالات ناگهانی قند خون مانند هایپو یا هایپرگلیسمی ناگهانی و خطر ساز بستری شدن بیمارستانی ابتلا به عفونت های حاد و یا تنفسی انجام هر نوع جراحی تبعیت از هر نوع برنامه رژیمی یا ورزشی خاص

سن

از سن 30 ساله تا سن 59 ساله

جنسیت

هر دو

فاز مطالعه

3

گروه‌های کور شده در مطالعه

• آنالیز کننده داده

حجم نمونه کل

حجم نمونه پیش‌بینی شده: 88

حجم نمونه تحقق یافته: 80

تصادفی سازی (نظر محقق)

اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی

برای جمع آوری داده ها، ابتدا آدرس و نام کلیه مراکز بهداشتی شهرستان بوانات استخراج و از بین 8 مرکز، چهار مرکز به روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب گردید. سپس به روش قرعه کشی مشخص شد که هر مرکز به یک گروه مداخله یا کنترل اختصاص داده شود تا افراد هر گروه با افراد سایر گروه ها ارتباط نداشته و نتایج مخدوش نشود. سپس از هر مرکز 22 نفر بیمار از بین افراد میانسال دیابتی مبتلا به دیابت نوع 2 و واجد شرایط به شکل تصادفی ساده انتخاب شدند.

کور سازی (به نظر محقق)

یک سوپه کور

توصیف نحوه کور سازی

مطالعه از نوع یک سوکور بود. فرد آنالیز کننده از گروه بندی ها بی اطلاع بود. در زمان آنالیزها، فقط به فرد آنالیز کننده اعلام گردید که 4 گروه متفاوت با اسامی A,B,C,D در مطالعه وجود دارد و این که هر گروه چه ویژگی دارد مشخص نگردید.

دارو نما

ندارد

اختصاص به گروه‌های مطالعه

فاکتوربال

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

آدرس خیابان

بلوار رازی

شهر

شیراز

استان

فارس

کد پستی

7134814336

تاریخ تایید

18-07-2021, 1400/04/27

کد کمیته اخلاق

IR.SUMS.SCHEANUT.REC.1400.012

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح

دیابت نوع 2

کد ICD-10

توصیف کد ICD-10

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد

هموگلوبین گلیکوزیله

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه

نحوه اندازه‌گیری متغیر

روش کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا

2

شرح متغیر پیامد

قند خون ناشتا

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه

نحوه اندازه‌گیری متغیر

روش کالریمتری به کمک دستگاه اتوآنالیزر

3

شرح متغیر پیامد

قند خون دو ساعته

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه

نحوه اندازه‌گیری متغیر

روش کالریمتری به کمک دستگاه اتوآنالیزر

متغیر پیامد ثانویه

1

شرح متغیر پیامد
کلسترول با دانسیته پایین
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
روش کالریمتری به کمک دستگاه اتوآنالیزر

2

شرح متغیر پیامد
کلسترول با دانسیته بالا
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
روش کالریمتری به کمک دستگاه اتوآنالیزر

3

شرح متغیر پیامد
کلسترول تام
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
روش کالریمتری به کمک دستگاه اتوآنالیزر

4

شرح متغیر پیامد
تری‌گلیسیرید
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
روش کالریمتری به کمک دستگاه اتوآنالیزر

5

شرح متغیر پیامد
وزن
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
با ترازو

6

شرح متغیر پیامد
قد
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
با متر نواری

7

شرح متغیر پیامد
نمایه توده بدنی
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق محاسبه بر اساس قد و وزن

8

شرح متغیر پیامد
دور کمر
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
با متر نواری

9

شرح متغیر پیامد
دور باسن
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
با متر نواری

10

شرح متغیر پیامد
دور کمر به دور باسن
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
محاسبه از طریق اندازه‌های دور کمر و دور باسن

11

شرح متغیر پیامد
فعالیت فیزیکی
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

12

شرح متغیر پیامد
سطح آگاهی
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

13

شرح متغیر پیامد
حساسیت درک شده
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

14

شرح متغیر پیامد
شدت درک شده
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

شرح متغیر پیامد

اثر بخشی درک شده
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

16

شرح متغیر پیامد

خودکارآمدی
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

17

شرح متغیر پیامد

قصد
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در ابتدای مطالعه و پس از 3 ماه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

18

شرح متغیر پیامد

دریافت غذایی درشت مغذی ها و کالری
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
پرسشنامه یادآمد غذایی 3 روزه
نحوه اندازه‌گیری متغیر
از طریق پرسشنامه

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله

1- گروه کنترل: آموزش های روتین برای مدت سه ماه (82 پیام در قالب عکس یا کلیپ، حدود 5 پیام در روز از طریق فضاهای مجازی مثل پیام رسان ها و از طریق تشکیل گروه های مجازی)

طبقه بندی

پیشگیری

2

شرح مداخله

1- گروه مداخله: گروه پیام های تشویقی برای مدت سه ماه (82 پیام در قالب عکس یا کلیپ، حدود 5 پیام در روز از طریق فضاهای مجازی مثل پیام رسان ها و از طریق تشکیل گروه های مجازی)

طبقه بندی

پیشگیری

3

شرح مداخله

2- گروه مداخله: گروه پیام های تهدیدی برای مدت سه ماه (78 پیام در قالب عکس یا کلیپ، حدود 5 پیام در روز از طریق فضاهای مجازی مثل پیام رسان ها و از طریق تشکیل گروه های مجازی)

طبقه بندی

4

شرح مداخله

3- گروه مداخله: گروه پیام های ترکیبی برای مدت سه ماه (157 پیام در قالب عکس یا کلیپ، حدود 5 پیام در روز از طریق فضاهای مجازی مثل پیام رسان ها و از طریق تشکیل گروه های مجازی)

طبقه بندی

پیشگیری

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری**نام مرکز بیمار گیری**

مراکز بهداشت شهرستان بوانات

نام کامل فرد مسوول

طیبه دهقان

آدرس خیابان

بلوار رازی

شهر

شیراز

استان

فارس

کد پستی

۱۴۳۳۶۷۱۳۴۸

تلفن

+98 917 917 2643

ایمیل

dehghant89@yahoo.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی**نام سازمان / نهاد**

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نام کامل فرد مسوول

زهرا سهرابی

آدرس خیابان

بلوار رازی

شهر

شیراز

استان

فارس

کد پستی

۱۴۳۳۶۷۱۳۴۸

تلفن

+98 917 711 3086

ایمیل

Zahra_2043@yahoo.com

ردیف بودجه**کد بودجه**

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

3086 711 917 98+
ایمیل
Zahra_2043@yahoo.com
فرد مسوول به روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه علوم پزشکی شیراز
نام کامل فرد مسوول
طیبه دهقان
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
تغذیه
آدرس خیابان
بلوار رازی
شهر
شیراز
استان
فارس
کد پستی
۱۴۳۳۶۷۱۳۴۸
تلفن
2643 566 917 98+
ایمیل
dehghant89@yahoo.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
پروتکل مطالعه
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
نقشه آنالیز آماری
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
گزارش مطالعه بالینی
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
کدهای استفاده شده در آنالیز
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
عنوان و جزئیات بیشتر در مورد داده/مستند
نتایج نهایی به اشتراک گذاشته خواهد شد.
بازه زمانی امکان دسترسی به داده/مستند
بعد از چاپ مقاله
کسانی که اجازه دارند به داده/مستند دسترسی پیدا کنند
اکنون برای فرد آنالیز کننده و محققین اصلی در دسترس است.
به چه منظور و تحت چه شرایطی داده/مستند قابل استفاده است
فقط با اجازه از محقق
برای دریافت داده/مستند به چه کسی یا کجا مراجعه شود
با تماس با محقق
یک درخواست برای داده/مستند چه فرایندی را طی می‌کند
با پرسیدن از طریق ایمیل (آدرس ایمیل: Sohrobi@sums.ac.ir)
سایر توضیحات

بخش عمومی یا خصوصی
عمومی
مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور
داخلی
طبقه بندی منابع اعتبار خارجی
خالی
کشور مبدا
طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار
دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه علوم پزشکی شیراز
نام کامل فرد مسوول
طیبه دهقان
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
تغذیه
آدرس خیابان
بلوار رازی
شهر
شیراز
استان
فارس
کد پستی
۱۴۳۳۶۷۱۳۴۸
تلفن
2643 566 917 98+
ایمیل
dehghant89@yahoo.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه علوم پزشکی شیراز
نام کامل فرد مسوول
زهرا سهرابی
موقعیت شغلی
دانشیار
آخرین مدرک تحصیلی
Ph.D
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
تغذیه
آدرس خیابان
بلوار رازی
شهر
شیراز
استان
فارس
کد پستی
۱۴۳۳۶۷۱۳۴۸
تلفن